

EDUSKUNNAN VASTAUS 137/2004 vp

Hallituksen esitys laeiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain sekä elatusturvalain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain sekä elatusturvalain muuttamisesta (HE 162/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 22/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1128/1996) 6 §:n 4 momentti,
muutetaan 4 §:n 2 ja 3 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti ja 10 §, sellaisena kuin niistä ovat 4 §:n 2 ja 3 momentti laissa 562/2000 sekä 10 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1291/1999, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, 9 §:ään uusi 3 momentti, jolloin muutettu 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, ja lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

3 §

Hoitomuodon valinta

— — — — —
Lapsen tosiasialliseen Suomessa asumiseen rinnastetaan tilanteet, joissa lapsi ei oleskele Suomessa, mutta lapsesta on oikeus tässä laissa tarkoitettuun kotihoidon tuen hoitorahaan ja hoitolisäänsä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja

heidän perheenjäseniinsä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 perusteella.

— — — — —

4 §

Hoitoraha

— — — — —
Kotihoidon tuen hoitoraha on perheen yhdestä alle kolmivuotiaasta lapsesta 294,28 euroa ja

kustakin seuraavasta alle kolmivuotiaasta lapsesta 84,09 euroa sekä kustakin muusta lapsesta 50,46 euroa kalenterikuukaudessa.

Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on perheen kustakin lapsesta 137,33 euroa kalenterikuukaudessa. Sen saaminen edellyttää, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät perheen kenenkään lapsen osalta käytä oikeutta kotihoidon tukeen.

6 a §

Hoitolisän tarkistaminen

Hoitolisä tarkistetaan, kun hoitolisän alkamisesta tai edellisestä tarkistamisesta on kulunut vuosi (*vuositarkistus*).

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, hoitolisä on tarkistettava:

- 1) jos hoitolisään vaikuttavat perheen tulot ovat nousseet vähintään 10 prosenttia;
- 2) jos hoitolisään vaikuttavat perheen tulot ovat laskeneet ja siitä on esitetty luotettava selvitys;
- 3) jos perheeseen kuuluvien henkilöiden lukumäärä muuttuu; tai
- 4) jos hoitolisän tarkistamiseen on muutoin aihetta.

Hoitolisää korotetaan takautuvasti enintään kuudelta kuukaudelta tulojen muutoksen ilmoittamisesta.

9 §

Rahoitus

Kunta korvaa tämän lain nojalla maksetusta tuesta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kustan-

nukset lukuun ottamatta 3 §:n 2 momentin nojalla maksetusta tuesta aiheutuvia kustannuksia, jotka valtio korvaa Kansaneläkelaitokselle.

Valtion 1 momentin nojalla maksettavaksi tulevien kustannusten korvaus määrätään kunakin kuukautena käyttäen perusteena 3 §:n 2 momentin nojalla tukeen oikeutettujen perusteella maksettavia tukia.

Kustannusten korvauksesta vähennetään asianomaisen kunnan tai valtion aikaisemmin korvaamien kustannusten ja maksetun tuen erotus sekä takaisin peritty tuki.

10 §

Ennakoiden maksaminen

Kansaneläkelaitoksen on viimeistään kunkin kuukauden 15 päivänä ilmoitettava kunnalle ja 9 §:n 3 momentin nojalla maksettavien etuuksien osalta valtiolle sinä kuukautena tukea saavien henkilöiden tukien yhteismäärä.

Kunnan tai vastaavasti valtion on 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen perusteella viimeistään saman kuukauden 20 päivänä maksettava Kansaneläkelaitokselle sen määrämällä tavalla ennakoon 1 momentissa tarkoitettu euromäärä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2005.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

elatusurvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 7 päivänä elokuuta 1998 annetun elatusurvalain (671/1998) 1 §:ään uusi 3 momentti,
3 §:ään uusi 3—5 momentti sekä lakiin uusi 4 a ja 26 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään lapsen asumisesta Suomessa, ei sovelleta, jos lapsella on oikeus elatustukeen Suomesta sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, jäljempänä sosiaaliturva-asetus, perusteella.

3 §

Toimeenpano

Jos lapsella on oikeus saada elatustukea Suomesta sosiaaliturva-asetuksen perusteella, mutta lapsella ei ole kotikuntaa Suomessa, elatus-tuen maksamisesta ja kunnalle kuuluvista toimenpiteistä elatusavun perimiseksi huolehtii sen kunnan toimielin, joka on sitoutunut siihen sosiaali- ja terveysministeriön kanssa tekemässään kuntalain (365/1995) 2 §:n 2 momentissa tarkoitetussa toimeksiantosopimuksessa.

Lisäksi toimeksiantosopimuksella voidaan sopia, että kunta antaa muille kunnille sosiaaliturva-asetukseen liittyvää neuvontaa.

Edellä 3 ja 4 momentissa tarkoitetussa toimeksiantosopimuksessa tulee sopia ainakin valtion maksettavan korvauksen määrästä ja maksamisesta 4 a §:ssä säädettyjä perusteita noudat-

taen, sopimuksen voimassaoloajasta sekä sopimuksen irtisanomisesta. Sopimusta koskeva riita käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

4 a §

Kustannusten korvaaminen eräissä tilanteissa

Valtio korvaa 3 §:n 3 momentin perusteella elatustuen maksamisesta aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti toimeksiantosopimuksen tehneelle kunnalle. Lisäksi valtio korvaa toimeksiantosopimuksessa sovituin perustein ne henkilöstö- ja hallintokustannukset, joita kunnalle aiheutuu 3 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta.

Toimeksiantosopimuksen tehneen kunnan on ilmoitettava vuosittain valtiolle sosiaaliturva-asetuksen perusteella maksettujen elatus-tukien yhteismäärä sekä niiden sopimusajankohtaan kohdistuvien elatusapujen yhteismäärä, jotka kunta on saanut perityksi elatustuen korvaukseksi elatusvelvollisilta. Ilmoitus on tehtävä seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Valtion on ilmoituksen perusteella maksettava kunnalle määrä, joka vastaa maksettujen tukien ja elatusvelvollisilta perityksi saatujen varojen erotusta.

Tarkempia säännöksiä kustannusten korvaamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

26 a §

Kansaneläkelaitoksen tietojensaantioikeus

Kansaneläkelaitoksella ja muutoksenhakuelimellä on oikeus saada pyynnöstä salassapito-

EV 137/2004 vp — HE 162/2004 vp

säännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä sosiaaliturva-asetuksen mukaista etuuksien yhteensovittamista varten välttämättömät elatustuen maksamiseen liittyvät tiedot kunnan toimielimeltä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2005.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2004
